

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13676,Komitet-Samoobrony-Chlopskiej-Ziemi-Rzeszowskiej.html>
2022-07-07, 00:11

Komitet Samoobrony Chłopskiej Ziemi Rzeszowskiej

Komitet Samoobrony Chłopskiej Ziemi Rzeszowskiej, powołany 12 XI 1978 we wsi Łowisko (gm. Kamień). Założycielami byli: Józef Baran, Stanisław Baran, Aniela Kida, Katarzyna Krasoń, Stanisław Krasoń, Józef Łyko, Teofila Łyko, Stanisław Miazga, Józef Rembisz, Maria Sałęga, Jan Wojdyła, Maria Wojdyła, Bolesław Zdeb i Katarzyna Zdeb (w domu państwa Zdeb powołano Komitet).

Bezpośrednim impulsem do powołania Komitetu były przymusowe wywłaszczenia miejscowych rolników i przekazanie ich gruntów Spółdzielni Kótek Rolniczych w Kamieniu oraz kary nałożone na opornych właścicieli pól. W ogłoszonej 12 XI 1978 rezolucji Komitet domagał się cofnięcia tych decyzji, a także poprawy zaopatrzenia wsi; protestował przeciwko obowiązującej ustawie emerytalnej i zapowiadał odmowę płacenia składek; żądał traktowania rolników jak pełnoprawnych obywateli Polski. Oczekiwał również cofnięcia kar za nielegalną budowę plebanii nałożonych na [ks.](#) Stanisława Mazura, proboszcza z Łowiska oraz właściciela gruntu. 23 XI 1978 wysłano list do przewodniczącego Rady Państwa z żądaniem zaprzestania represji wobec członków KSChZR. Do 29 XI 1978 pod rezolucją podpisały się 23 osoby.

Dzięki pomocy J. Barana, działacza Studenckiego Komitetu Solidarności z Krakowa, w XI 1978 i we IX 1979 Komitet wydał 2 kolejne nr. „Komunikatu”. Z Komitetem współpracowali (m.in. kolportując wydawnictwa) także Bogusław Bek, Tadeusz Kensy z SKS oraz Janusz Szkutnik.

W IV 1980 J. Baran wydał 1 nr pisma „Wieś Rzeszowska”; w VIII 1980 ukazał się nr 2 – „Wieś Rzeszowska. Niezależne Pismo Chłopskie”, komitet redakcyjny: T. Kensy, K. Krasoń, Zofia Łoin, Franciszek Perlak, J. Szkutnik, Piotr Szostek (do XII 1981 pismo było periodykiem NSZZR „Solidarność Wiejska”,

następnie NSZZRI „S” Region Podkarpacie).

Komitet miał charakter lokalny, a dotkliwe represje władz wobec jego członków i sympatyków sprawiły, że nie prowadzono szerszej działalności. W 1979 władze wycofały się z części szykan wobec rolników z Łowiska (grzywien i zaorywania pól). Komitet zyskał wsparcie ks. S. Mazura oraz bp. przemyskiego Ignacego Tokarczuka (wspart finansowo wydanie „Wsi Rzeszowskiej”); w 1979 mieszkańcy Łowiska rozpoczęli nielegalną budowę kościoła.

Powołanie KSChZRz sprzyjało uaktywnieniu, w formie niezorganizowanej, społeczności wiejskich w sąsiedztwie Łowiska, m.in. w Woli Zarczyckiej (Franciszek Łoin, F. Perlak). Mieszkańcy tej wsi 15 III 1979 wydali oświadczenie, w którym wskazali problemy lokalnej społeczności oraz przykłady dyskryminowania rolnictwa indywidualnego.

21 IX 1980 w Warszawie przedstawiciele KSChZRz (S. Krasoń i F. Perlak) i innych struktur niezależnego ruchu chłopskiego oraz niezorganizowanych środowisk rolniczych powołali Komitet Założycielski Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników (następnie NSZZR „Solidarność Wiejska”).

1978-1981 KSChZRz był rozpracowywany przez Wydz. III/IIIA/IV KW MO w Rzeszowie w ramach SOR krypt. Ziemia.

Małgorzata Choma-Jusińska

[Region Rzeszów](#), [Rzeszów](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)